

میخواهید به پناه جویی برای گرفتن پناهندگی کمک کنید؟ چه باید بکنید؟

اگر پناهجویی برای گرفتن پناهندگی در آلمان از شما کمک بخواهد چه کارهایی میتوانید و باید بکنید؟ قوانین مهاجرت و پناهندگی در آلمان پیچیده است. چنان پیچیده است که حتی از وکلایی که این زمینه متخصص نیستند، اگر در میان آشنایان شما کسی باشد، نمیتوانید انتظار داشته باشید که از قوانین جاری و جدید مطلع باشد. بنابراین قبل از هر چیزی پناهجو را به مرکز مشاوره پناهجویان بفرستید.

مراکز مشاوره پناهجویان

مراکز مشاوره پناهجویان چه هستند؟ این مراکز پناهجو را راهنمایی میکنند که در رابطه با ادارات مهاجرت و پناهندگی چگونه رفتار کند. آنها همچنین در مورد به مدرسه فرستادن بچه ها و سایر مشکلات روزانه پناهجویان به آنها یاری میدهند. بعلاوه این مراکز به پناهجو کمک میکنند که قصه های فرار خود را از لحاظ روانی مورد بازرسی قرار دهد. پناهجویانی که قربانی شکنجه یا تحت فشار روانی بوده اند مراکز خاص دیگری موجود است و آنها حتی به کسانی که قصد بازگشت به کشورشان را دارند هم راهنمایی های لازم را میدهند.

این مراکز به همه پناهجویان کمک میکنند چه اقامت داشته و چه نداشته باشند. مشاورات آنها مجانی و محرمانه است و حتی شامل کسانی میشود که غیر قانونی در آلمان زندگی میکنند. این مراکز اغلب زیر نظر کلیساها و از طریق دیاکونی و کاریتاس ولی هم انجمن های خیریه یا غیر دولتی ای مثل صلیب سرخ اداره میشوند که به حقوق پناهجویان رسیدگی میکنند. سازمانهای کلیسای امور همه پناهندگان اعم از مسیحی، مسلمان یا ملحد را رسیدگی میکند.

اکثر این سازمان ها که خود را از صدقه، حق عضویت و کمک های دولتی تامین مالی میکنند نه تنها به پروسه پناهندگی واردند بلکه میتوانند به سوالات پناهجویان در مورد مسایل عملی یا ضروریات زندگی مانند کمک های اجتماعی، محل زندگی و بیمه پاسخ دهند.

اگر میخواهید از کمک های یکی از این مراکز استفاده کنید لطفاً از قبل تلفن کرده و وقت بگیرید. اکثر این سازمان ها به خاطر کمبود کارمندان نمیتوانند تمام وقت یا در همه روز های هفته به امور پناهجویان بپردازند. شما میتوانید اطلاعات تماس بعضی از این سازمان ها در آلمان را که بر اساس کد پستی هستند از لینک زیر پیدا کنید. اگر در این لیست جایی پیدا نکردید که نزدیک به مقر شما باشد به مرکزی که تقریباً به شما نزدیک است زنگ بزنید و بپرسید که آیا آدرس دیگری میشناسند که در نزدیکی محل اقامت شما باشد. در لینک زیر آدرس ها را پیدا میکنید:

<http://www.igfm.de/fluechtlingsberatungsstellen.1467.0.html>

سازمان حقوق بشر معادل مرکز مشاوره پناهجویان نیست. بعضی از این سازمان ها خود دارای مرکز مشاوره پناهجویان هستند و یا پناهجویانی که از کشور های خاصی می آیند یا مورد خاصی دارند راهنمایی میکنند. اما وظیفه این سازمان ها قبل از هر چیز اطلاع رسانی در مورد حقوق بشر در کشورها، کمک به بهبود یا رعایت حقوق بشر در جهان، رسیدگی به امور کسانی که حقوق آنها رعایت نشده و حمایت از مدافعین حقوق بشر در جهان است. برای مورد پناهندگی میتوان از این سازمان ها اطلاعاتی در مورد رعایت حقوق بشر در کشوری که پناهجو از آن می آید کسب کرد. آدرس بیشتر سازمان هایی که در زمینه حقوق بشر کار میکنند در لینک فعالین حقوق بشر یافت میشود:

www.forum-menschenrechte.de

امکانات برای قربانیان شکنجه و آزار روحی

اگر پناهجویی تحت شکنجه یا آزار روحی قرار گرفته باشد باید تقاضای مرکز خاصی را بنماید. این نوع مراکز مخصوص علاوه بر خدمات معمول، مشاوره خاص و ارایه روان درمانی ارزیابی پزشکی و روانشناسی هم صادر میکنند. علاوه بر این تجربیاتی هم در مورد بچه ها و نوجوانان دارند. لیست این گونه مراکز مخصوص مهاجران شکنجه شده یا آزار روحی دیده را میتوانید از لینک زیر در بیاورید:

<http://www.igfm.de/Angebot-fuer-Folteropfer-und-psychoziale-Beratungsstellen-fue.1230.0.html>

ادارات دولتی

کسانی که به دنبال پناه دایم یا موقت در آلمان میباشند باید به اداره مهاجرت و پناهندگی (www.bamf.de) تقاضا بدهند. در آلمان در هر ناحیه و شهری اداره مهاجرتی وجود دارد که برای هر پناه جویی نقش مهمی ایفا میکند. آدرس این ادارات کوچک تر و و اداره مهاجرت و سایر ادارات مهم را مراکز مشاوره پناهجویان میدانند. مشاوران این مراکز با حقوق ووظایف پناهجویان آشنايند. به عنوان پناهجو شما باید اول از این مراکز راهنمایی بخواهید.

تسهیل روند پناهندگی

در پروسه پناهندگی "باور پذیر بودن" نقشی اساسی بازی میکند. مصاحبه ای که از طریق اداره مهاجرت و پناهندگی آلمان انجام میپذیرد بسیار تعیین کننده است. در این مرحله باید پناهجو دلایل تعقیب و گریز خود را توضیح دهد. اگر پناهجو در این مرحله نا موفق باشد، متضاد حرف بزند یا دلایل قانع کننده یا بی نقص نداشته باشد رد تقاضایش تقریباً مسلم است.

کسی که مسولیت پناهجویی را بر عهده میگیرد باید (در صورتیکه مرکز مشاوره پناهجویان در دسترس نباشد) پناهجو را برای مصاحبه با اداره مهاجرت آماده کند. این مصاحبه فشارروانی شدیدی بر پناهجو میآورد زیرا دارای اهمیت خاصی برای اوست. در شرایط فشارروانی امکان دارد که پناهجو اطلاعات مهم را فراموش کند. متأسفانه تجربیات سازمان ما (IGFM) نشان داده که بعضی از کارمندان اداره مهاجرت در مصاحبه ها بعضی از سوالات مربوط به دلایل تعقیب پناهجو را مطرح نمیکنند و بنابراین در پروتوکل مربوط برخی اطلاعات درج نمیشود که این میتواند عواقب وخیمی داشته باشد. بنابراین آماده کردن پناهجو برای مصاحبه توصیه میشود.

خصوصاً یادآوری تک تک اطلاعات در مصاحبه برای بسیاری از پناهجویان مشکلات فراوانی رغم میزند. بنابراین یادداشت مفصل، به ترتیب زمانی و دست نویس دلایل فرار به زبان مادری و تشریح آن برای طرف مقابل پیرامون آماده سازی برای مصاحبه نتیجه بخش خواهد بود.

شما می توانید با گوش دادن به داستان پناهجو در پیرامون آماده سازی او برای مصاحبه یه او روحیه بخشیده و به او کمک کنید. اما هیچ وقت داستان را برایش ننویسید. اگر شما به او نوشته ای بدهید، چه برای یاد آوری چه برای ارایه به مصاحبه کننده، ممکن است که مصاحبه گرمشکوک شود که شخص سومی به پناهجو چیزی یاد داده تا موردش را مورد قبول جلوه کند. توصیه میشود که حتی نوشته های شخصی نیز همراه پناهجو نباشد که اینطور به نظر نیاید که او داستانی ساختگی را آماده کرده است. فقط اگر پناهجو میدانند که در هنگام استرس یا امتحان همه چیز از ذهنش پاک میشود میتواند چند یادداشت با خود ببرد چون تاثیر بد گذاشتن بهتر از هیچ چیز نگفتن است.

خودتان را به جای تصمیم گیرنده بگذارید و ببینید چه سوالهایی به ذهنتان میآید. برای روشن شدن مطلب مثالی میزنیم: فرض میگیریم پناهجو تغییر مذهب داده است. برای کارمند اداره مهاجرت دو سوال پیش میآید. آیا اگر او به کشور خود برگردد واقعا خطر جانی او را تهدید میکند؟ آیا شخص واقعا تغییر مذهب داده است؟ هر دوی این سوال ها باید به شکل قابل باوری پاسخ داده شوند. اطلاعات مربوط به سوالهای مختلف را میتوانید از سازمان های حقوق بشر و اطلاعات

مربوط به پناهندگی را از لینک زیر به دست بیآورید www.asyl.net. در مورد مثال بالا کشیش کلیسایی که فرد عضو آنست نقشی اساسی ایفا میکند. کشیش میتواند از کارمند اداره مهاجرت برای حضور در مصاحبه اجازه بگیرد یا در هر صورت تایید نامه ای با مهر کلیسا به پناهجو بدهد. از پرسش های متداول در این مورد اینست که آیا پناهجو غسل تعمید دیده یا اینکه در کلیسا فعالیت دارد یا نه. آیا در مراسم کلیسا، مثل عبادات و انجیل خوانی شرکت میکند؟ آیا فعالیت خاصی در کلیسا دارد؟ آیا برای کلیسا به عنوان مبلغ و داعی کار میکند؟ از کسانی که تغییر مذهب میدهند گاه در هنگام مصاحبه و یا بعد از آن سوالاتی در مورد اعتقاداتشان میشود تا اطلاعات مذهبی شان ارزیابی شود.

وقتی کسی ادعای تغییر مذهب کند اما در مراسم مذهبی شرکت نکند و غسل تعمید نبیند طبیعتاً که کارمندان اداره مهاجرت شک کنند. قوانین آلمان به سیاسی های تحت تعقیب هم حق پناهندگی میدهند. اما اگر کسی به خاطر فقر از کشورش فرار کند تا در کشورهای مرفه اروپایی به رفاه دست یابد، گر چه قابل درک است اما این حقوق به او تعلق نمیگیرد. چون حق پناهندگی فقط برای افراد سیاسی تحت تعقیب به وجود آمده است. اگر مدت کوتاهی پس از رد تقاضای پناهندگی غسل تعمیدی صورت پذیرد قابل باور نیست و تغییر مذهب را به عنوان دلیل گریز خود ذکر کردن موثر نمیباشد. در هر حال باید صادق بود.

وکلا پناهندگی و اتباع خارجی

برای دادگاه پناهندگی نیاز میرمی به یک وکیل است. داشتن وکیل و به خصوص وکیلی که در مسائل پناهندگی و اتباع خارجه تخصص داشته باشد طبق برآورد های ما بسیار مهم است. ما توصیه میکنیم که حتماً از همان اول با وکیل مربوط به امور پناهندگی مشورت کنید و قبل از مصاحبه نظر او را جویا شوید. خصوصاً بعد از رد تقاضای پناهندگی قبل از هر چیز باید از وکیل کمک گرفت. لطفاً از هیچ وکیل آشنا بی که متخصص امور پناهندگی نیست تقاضا نکنید که دادگاه شما را وکالت کند حتی اگر حاضر باشد بدون دستمزد اینکار را بکند. قوانین آلمان چنان پیچیده و گسترده است که حتی وکیلی مبرزی که به مواد قانون پناهندگی آشنایی نداشته باشد نمیتواند در زمان محدودی که پناهجو دارد با آنها آشنا شود. اگر وکیل آشنایی دارید لطفاً اینکار را به او تحمیل نکنید. اگر هم وکیل هستید و با چنین موردی برخورد کردید تصمیم درست اینست که تسلیم نشوید و مورد را به همکاری که میدانید در این زمینه تجربه دارد محول کنید. شما میتوانید از طریق کانون وکلا یا دفتر تلفن شماره وکیل متخصص امور پناهندگی را پیدا کنید. اما بهترین راه مشاوره پناهندگان لیستی از این وکلا بگیرید. مشاوران این مراکز وکلای مناسب را میشناسند و می دانند که کدامیک این توانایی را دارد که به موکل خود به شکل موثر کمک کنند. متأسفانه بسیاری از تقاضاهای پناهندگی رد شده اند چون وکیل به مهلت داده شده توجه نکرده است. بنا بر این اول به مرکز مشاوره پناهندگان بروید.

مشاوره حقوقی

علاوه بر مراکز مشاوره پناهندگی، پناهجویان حق استفاده از همه ی مشاوراتی را دارند که سایر اتباع آلمان نیز استفاده میکنند. این هم در مورد مشاوره گرفتن صادق است و هم در مورد تقاضای کمک هزینه برای دادگاه شان. افراد کم درآمد یا بی درآمد، مثل پناهجویان، میتوانند از طریق مراکز مشاوره حقوقی در مسائل حقوقی خود از مشاورین کمک بگیرند. مسولیت مشاورین حقوقی آشنا کردن افراد به حقوق خود است. همچنین اگر فرد کم درآمدی مجبور به حضور در دادگاه باشد به او کمک مالی میشود. اطلاعات مربوط به این کمک ها را میتوانید از دادگاه شهرستان محل اقامت خود بگیرید. این کمک ها را ولایت محل اقامت شما میپردازد. اطلاعات دقیق تر را از آدرس زیر بگیرید:

<http://www.igfm.de/Wo-finde-ich-rechtliche-Hilfe.1234.0.html>

امکانات خاص برای زنان

خشونت خانگی مشکلیست که زنان پناهجو نیز با آن مواجه اند. مثلا در مورد تغییر مذهب گاهی دعوای سخت و خشونت باری رخ میدهد. تهدید، ارباب و خشونت جسمی، به خصوص علیه زنان تغییر مذهب داده متأسفانه بسیار متداول است. زنان میتوانند از خانه های زنان و مراکز مشاوره زنان به طور مجانی و بدون در نظر گرفتن مذهب شان استفاده کنند. از لینک زیر میتوانید اطلاعات مفصل تری به دست آورید:

<http://www.igfm.de/Frauen-und-Maedchenhaeuser.1233.0.html>

پناهندگی کلیسایی

پناهندگی کلیسایی از نظر حقوقی بی اعتبار است. بعضی کلیساها در آلمان از سنت حقوقی قدیمی استفاده میکنند تا پناهجو یا خانواده پناهجویی را موقتا اسکان دهد- معمولا پس از یک دوره طولانی رد تقاضای پناهندگی یا خطر برگشت دادن به عنوان آخرین چاره باقیمانده به کار میرود. منظور کلیسا جلوگیری از اخراج پناهجو. واداشتن اداره مهاجرت به بررسی دوباره مورد او یا ایجاد مهلت برای پناهجو به امید تصمیمات سیاسی جدید یا ترتیب فرستادن او به یک کشور سوم است.

از نظر حقوقی برای کلیساها در حقوق پناهندگی هیچ استثنایی قائل نشده اند: کلیسا قوانین موجود را نقض میکند. بنابراین مسولان کلیسا خطر اینکه متهم به قانون شکنی شوند به جان میخرند. بعلاوه این نوع پناهندگی زحمت زیادی برای کلیسا دارد چون باید برای پناهجو مسکن و ضروریات اولیه فراهم کند، کمکهای شخصی به آنها بدهد و با ادارات برای حل مشکل آنها در تماس باشد. خود طول مدت اقامت پناهجو هم که ممکن است ماهها طول بکشد فشار دیگری بر آنهاست.

بین پناهندگی کلیسایی علنی و غیر علنی فرقهایی هست. در موارد علنی کلیسا سعی میکند با استفاده از افکار عمومی و از طریق رسانه ها پناهجو را از دسترس اداره مهاجرت حفظ کند. در موارد غیر علنی فقط ماموران اداره مهاجرت در جریان قرار میگیرند تا توافق ها آسان تر شود. اگر کلیسا تصمیم بگیرد به طور موقت به کسی اسکان دهد بدون اینکه به ماموران خبر دهد آن را نمیتوان پناهندگی کلیسایی نامید.

پناهندگی کلیسایی بسیار بحث بر انگیز است. طرفدارانش آن را فوریته میدانند که کلیسا از آن استفاده میکند تا در موارد خاص خطر اخراج را به تاخیر اندازند. اگر کلیسای شما در نظر دارد به کسی پناهندگی دهد قبلا با انجمن فدرال پناهندگی کلیسایی صحبت کنید. www.kirchenasyl.de

کسی که غیر قانونی در آلمان زندگی میکند

اگر کسی از شما کمک بخواهد که بدون مدارک یا بعد از اتمام ویزای خود در آلمان مانده است یا او را به مراکز مشاوره پناهجویان بفرستید یا خودتان نزد آنها بروید. در خیلی موارد میتوان اقامت آنها را قانونی کرد. اینطور نیست که خارجیان بدون اقامت قانونی بلافاصله از کشور اخراج شوند. شما یا فردی که اقامت ندارد میتواند به شکل ناشناس از این مراکز کمک بخواهد. کمک آنها مجانیست. اقامت غیر قانونی به هر حال پی آمد های زیادی در بردارد، مخصوصا برای زنها و بچه ها. یکی از متداول ترین مشکلات رفتن نزد پزشک به علت بیماری، بارداری یا معاینه و واکسن زدن به اطفال است. هر کسی در آلمان حق استفاده از درمان دارد حتی کسانی که به طور غیر قانونی درآلمانند. اما این شامل معاینه ماهانه نمیشود. علاوه براین ازین خدمات در صورتی میتوان استفاده کرد که شخص حاضر باشد وضعیت اقامتش را علنی کند. برای تقاضای استفاده از خدمات پزشکی افراد بدون بیمه درمانی باید به اداره خدمات اجتماعی مراجعه کنند.

اساساً سازمانهای دولتی، مثل خدمات اجتماعی و اداره کار، و همینطور بیمارستان های دولتی موظفند اگر از اقامت غیر قانونی کسی اطلاع پیدا کنند اداره اتباع خارجه را در جریان بگذارند. اما پزشکان میتوانند از حق سکوت به عنوان پزشک استفاده کنند. پزشکانی که در خدمت دولت نیستند موظف نیستند به این اداره اطلاع دهند.

اگر فوریتی پزشکی پیش آید پزشکان و بیمارستانها موظف به کمکند حتی اگر در مورد پرداخت هزینه ها مطمئن نباشند. اگر کسی به این وظیفه اش عمل نکند از نظر قانونی جرم محسوب میشود. مشکل فقط پرداخت هزینه هاست که در صورتی که بیمار خود نتواند پرداخت کند میتوان از اداره خدمات اجتماعی گرفت. اما همانطور که گفته شد آنها تعهد دارند به اداره مهاجرت در مورد بیمار خبر دهند.

بعضی "مراکز امداد مالتسر" به کسانی که اقامت یا بیمه درمانی ندارند در صورت بیماری خدمات پزشکی ارائه میکنند. هدف مراقبت اولیه دادن به بیماران بدون اطلاع از هویت آنها یا انجام کارهای بوروکراتیک است. درمان در این مراکز کم هزینه یا مجانی است. مراکز دیگری هم هستند که بدون بیمه درمانی به پناهجو یا افراد بدون اقامت قانونی خدمات پزشکی ارائه میدهند که آدرس آنها را میتوانید از لینک های زیر پیدا کنید:

<http://www.igfm.de/Medizinische-Fluechtlingshilfe-Adressliste.1231.0.html>
http://www.malteser.de/XML_STANDORT_EINGABE.asp

دیگر کمک ها و موارد قانونی

همانطور که گفته شد سعی نکنید که خودتان به تنهایی به پناهجویی کمک کنید. قوانین مختلف و مواد این قانونها مرتب تغییر میکنند. همین طور عکس العمل دادگاه ها به موارد.

انجمن اطلاعات رسانی پناهندگی

اگر به مسائل پناهندگی علاقه مندید از طریق انجمن اطلاعات رسانی پناهندگی میتوانید اطلاعات زیادی به زبان آلمانی کسب کنید. این انجمن از مجموع چند مرکز مشاوره مهم، مثل کاریتاس، دیاکونی کلیساهای اوانجلیک و چند سازمان دیگر تشکیل شده است که در زمینه پناهندگی کار میکنند. آنها بانک اطلاعات حقوقی، اطلاعات مربوط به هر ایالت فدرال و اطلاعات بسیار دیگری را در اختیار افراد قرار میدهند.

www.asyl.net

مطالب موجود

به زبان آلمانی مطالب زیادی در مورد مهاجرت و پناهندگی موجود است. یکی از انتشاراتی های مهم در بین زمینه "نشر فون لویپر" میباشد.

www.vonloeper.de

متون حقوقی

اگر اطلاعات مربوط به دادگاه پناهندگی، قوانین جدید پناهندگی، قوانین اقامت، کار، پذیرفته شدن در جامعه، یا مهاجرت یا حتی موارد استثنا برای کسب اجازه کار برای مهاجر خارجی را میخواهید، میتوانید در لینک زیر (صفحه وزارت دادگستری) همه چیز را در مورد قوانین آلمان به زبان آلمانی پیدا کنید.

<http://bundesrecht.juris.de>

کار با پناهجویان هم جالب و اغناکننده است و هم بسیار سنگین و در هر حال مسولیت بسیاری دارد. اگر شما در کشور خود از طریق ایمیل یا آشنایان خود با کسی تماس دارید که میخواهد پناهنده شود، به این نکته توجه کنید که هیچ قولی ندهید که نتوانید به آن عمل کنید. حتی چیزی نگویید که از حرفتان غلط برداشت شود. اگر از قا نون پناهندگی اطلاع ندارید به این فرد تصویر زیبایی از اروپا ارایه نکنید. برای بعضی تازه وارد ها شوک فرهنگی محیط جدید بی اندازه بزرگ است. علاوه بر این زندگی برای پناهجویان با زندگی برای ساکنین آلمان بسیار متفاوت است. گاهی برای افراد تحت تعقیب در داخل کشور خودشان یا کشورهای مجاور امکانات بیشتری وجود دارد که در امنیت زندگی کنند.

در هر حال برای رسیدگی به کارهای پناهجو نیاز به وقت زیاد است. اگر چنین وقتی ندارید او را به مراکز مشاوره پناهندگی بفرستید. حتی اگر وقت و علاقه دارید باز هم او را اول به این مراکز بفرستید.

موفق باشید!